

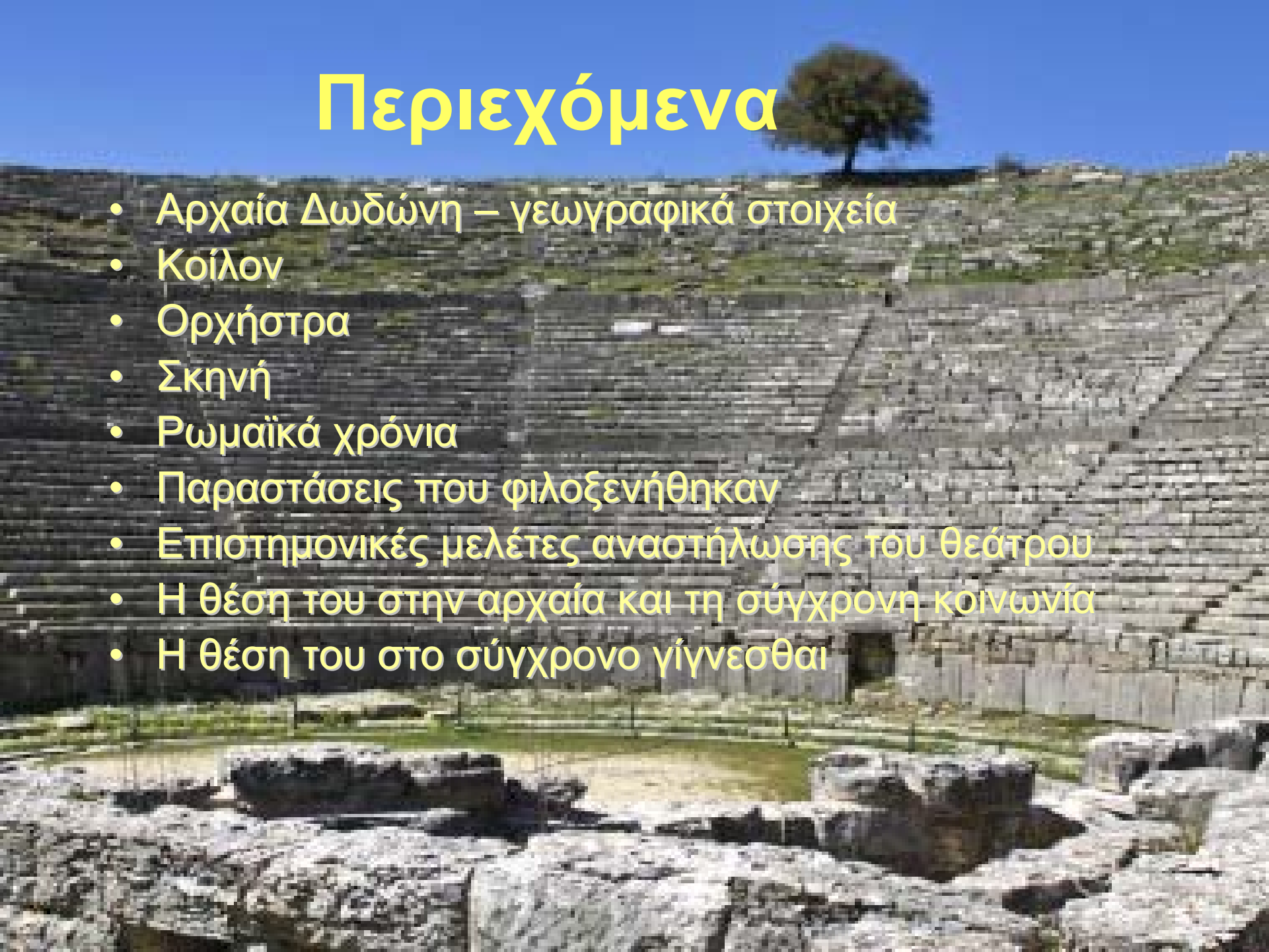
ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΔΩΔΩΝΗΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

Βαρβάκειο Πρότυπο Πειραματικό
Γυμνάσιο, 2011-2012

Περιεχόμενα

- Αρχαία Δωδώνη – γεωγραφικά στοιχεία
- Κοίλον
- Ορχήστρα
- Σκηνή
- Ρωμαϊκά χρόνια
- Παραστάσεις που φιλοξενήθηκαν
- Επιστημονικές μελέτες αναστήλωσης του θεάτρου
- Η θέση του στην αρχαία και τη σύγχρονη κοινωνία
- Η θέση του στο σύγχρονο γίνεσθαι

Αρχαία Δωδώνη

Η αρχαία Δωδώνη είναι μια πόλη της Ηπείρου που βρίσκεται 22 χλμ. νότια της πόλης των Ιωαννίνων, στην άκρη της κοιλάδας Ελλοπίας, στους ανατολικούς πρόποδες του όρους Τόμαρος, σε υψόμετρο 600μ.

Το κοίλον του θεάτρου

- Το αρχαίο θέατρο της Δωδώνης, με χωρητικότητα 18.000 θέσεων περίπου, είναι ένα από τα μεγαλύτερα θέατρα της Ελλάδας
- Είναι χτισμένο σε φυσική κοιλότητα του εδάφους
- Περιμετρικά κατασκευάστηκε τοίχος αντιστήριξης, για μεγαλύτερο κοίλον
- Συνολικά διαθέτει 55 σειρές εδωλίων, οι οποίες χωρίζονται σε 3 τμήματα
- Έχει ύψος περίπου 22 μ.
- Στα άκρα υπάρχουν πύργοι που φέρουν κλίμακες για την προσέλευση και την αποχώρηση των θεατών

Η ορχήστρα

- Έχει σχήμα ελλειπούς κύκλου με διάμετρο περίπου 19 μ.
- Στην περιφέρειά της υπάρχει οχετός αποχέτευσης όμβριων υδάτων
- Στο κέντρο της ορχήστρας βρίσκεται η βάση της θυμέλης
- Σήμερα είναι καλυμμένη από χώματα πάχους 2 μ.

Η σκηνή

- Ήταν διώροφη αποτελούμενη από ένα κεντρικό ορθογώνιο κτήριο, διαστάσεων 30,20X9,10 μ.
- Πλαισιωνόταν από δύο τετράγωνες αίθουσες, τα παρασκήνια, που χωρίζονταν από τέσσερις τετράγωνους στύλους.
- Μετά την καταστροφή της σκηνής από τους Αιτωλούς, το 219 π.Χ., μπροστά από τα παρασκήνια προστέθηκαν δύο ορθογώνια προσκτίσματα.

Αλλαγές στο αρχαίο θέατρο κατά τα ρωμαϊκά χρόνια

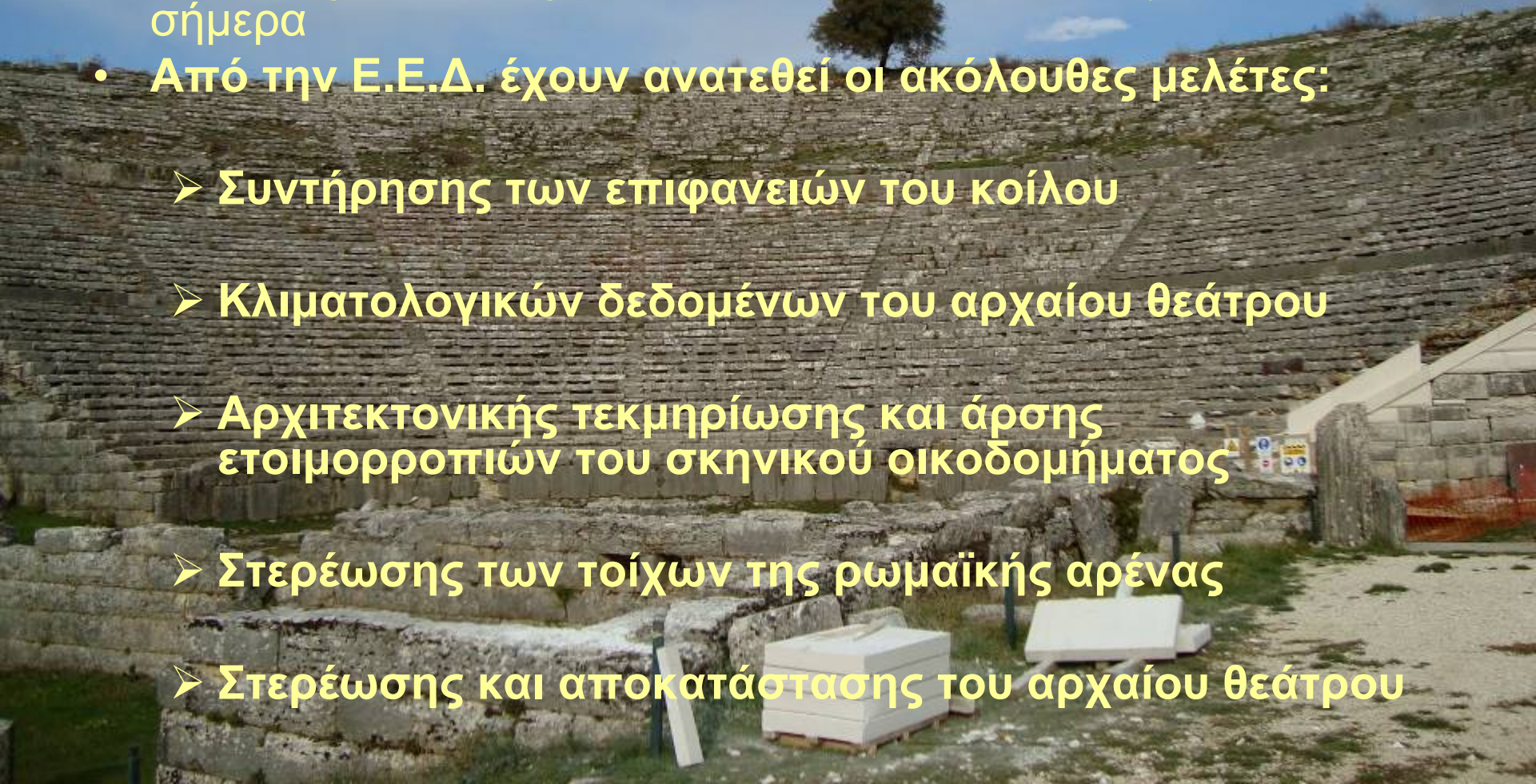
- Μετά τη νίκη του στο Άκτιο το 31 π.Χ. ο Οκταβιανός Αύγουστος μετατρέπει την ορχήστρα του θεάτρου σε αρένα, για να τελούνται οι θηριομαχίες, το δημοφιλές θέαμα της εποχής
- Στο κατώτερο τμήμα του κατασκευάστηκε τοίχος για την προστασία των θεατών
- Τα παρασκήνια μετατράπηκαν σε τριγωνικά δωμάτια φύλαξης ζώων
- Στο κέντρο του τοίχου της αρένας κατασκευάστηκε ορθογώνια κόγχη για καταφύγιο των αγωνιζομένων.

Τη σύγχρονη εποχή το θέατρο της Δωδώνης φιλοξένησε τις ακόλουθες παραστάσεις:

- ✓ Αντιγόνη (1957)
- ✓ Ιφιγένεια η εν Ταύροις (1958)
- ✓ Ηρακλής μαινόμενος (1960)
- ✓ Εκάβη (1960)
- ✓ Φοίνισσαι (1960)
- ✓ Ιφιγένεια η εν Αυλίδι (1961)
- ✓ Αίας (1961)
- ✓ Ανδρομάχη (1963)
- ✓ Άλκηστις (1964)
- ✓ Ίων (1964)
- ✓ Τρωάδες (1965)
- ✓ Ικέτιδες (1966)
- ✓ Ρήσος (1968)
- ✓ Μήδεια (1968)
- ✓ Νεφέλαι (1970)
- ✓ Τραχίνιαι (1970)
- ✓ Οιδίπους επί Κολωνώ (1975)
- ✓ Ιππής (1976)
- ✓ Φιλοκτήτης (1977)
- ✓ Προμηθεύς δεσμώτης (1979)
- ✓ Ίων (1979)
- ✓ Ιππόλυτος (1984)
- ✓ Εκάβη (1985)
- ✓ Οιδίπους τύραννος (1987)
- ✓ Θεσμοφοριάζουσες (1989)
- ✓ Πέρσες (1990)
- ✓ Φιλοκτήτης (1991)
- ✓ Αντιγόνη (1995)
- ✓ Εκκλησιάζουσai (1996)
- ✓ Λυσιστράτη (1997)
- ✓ Μήδεια (1997)
- ✓ Ηλέκτρα (1998)
- ✓ Βάτραχοι (1998)
- ✓ Ίων (2003)
- ✓ Ιππόλυτος (2004)

Επιστημονικές μελέτες αναστήλωσης του θεάτρου

- Οι πρώτες ανασκαφές και αναστηλώσεις στον αρχαιολογικό χώρο της Δωδώνης άρχισαν το 1875 και συνεχίζονται μέχρι σήμερα
- Από την Ε.Ε.Δ. έχουν ανατεθεί οι ακόλουθες μελέτες:
 - Συντήρησης των επιφανειών του κοίλου
 - Κλιματολογικών δεδομένων του αρχαίου θεάτρου
 - Αρχιτεκτονικής τεκμηρίωσης και άρσης ετοιμορροπιών του σκηνικού οικοδομήματος
 - Στερέωσης των τοίχων της ρωμαϊκής αρένας
 - Στερέωσης και αποκατάστασης του αρχαίου θεάτρου

Η θέση του θεάτρου στην αρχαία και τη σύγχρονη κοινωνία

- Κατασκευάστηκε τον 3ο αιώνα π.Χ., στο πλαίσιο του φιλόδοξου οικοδομικού προγράμματος που πραγματοποίησε ο Πύρρος, βασιλιάς της Ηπείρου, προκειμένου να αναμορφώσει το πανελλήνιο ιερό και να του δώσει μνημειακό χαρακτήρα. Αποτελούσε αναπόσπαστο κομμάτι του ιερού της Δωδώνης. Έπαψε να λειτουργεί τον 4ο αι. μ.Χ.
- Στις μέρες μας, και μέχρι το 2004 φιλοξενούσε παραστάσεις τους καλοκαιρινούς μήνες. Έκτοτε, λόγω των εργασιών αναστήλωσης, οι παραστάσεις γίνονται σε λυόμενο θέατρο.

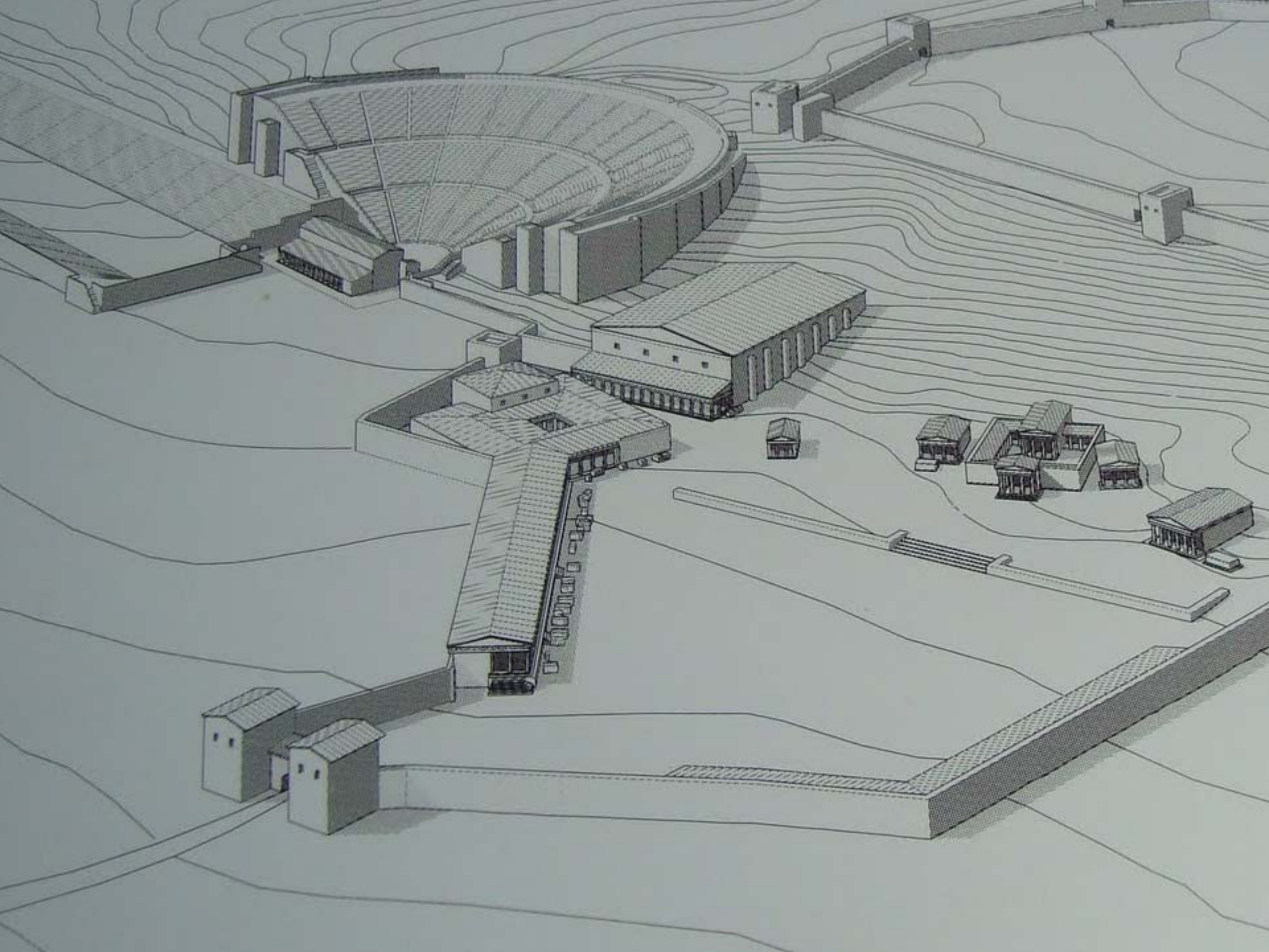
Το θέατρο της Δωδώνης και το σύγχρονο «γίγνεσθαι»

Στο αρχαίο θέατρο της Δωδώνης αξίζει μία θέση στο σύγχρονο γίγνεσθαι των Ελλήνων για δύο λόγους:

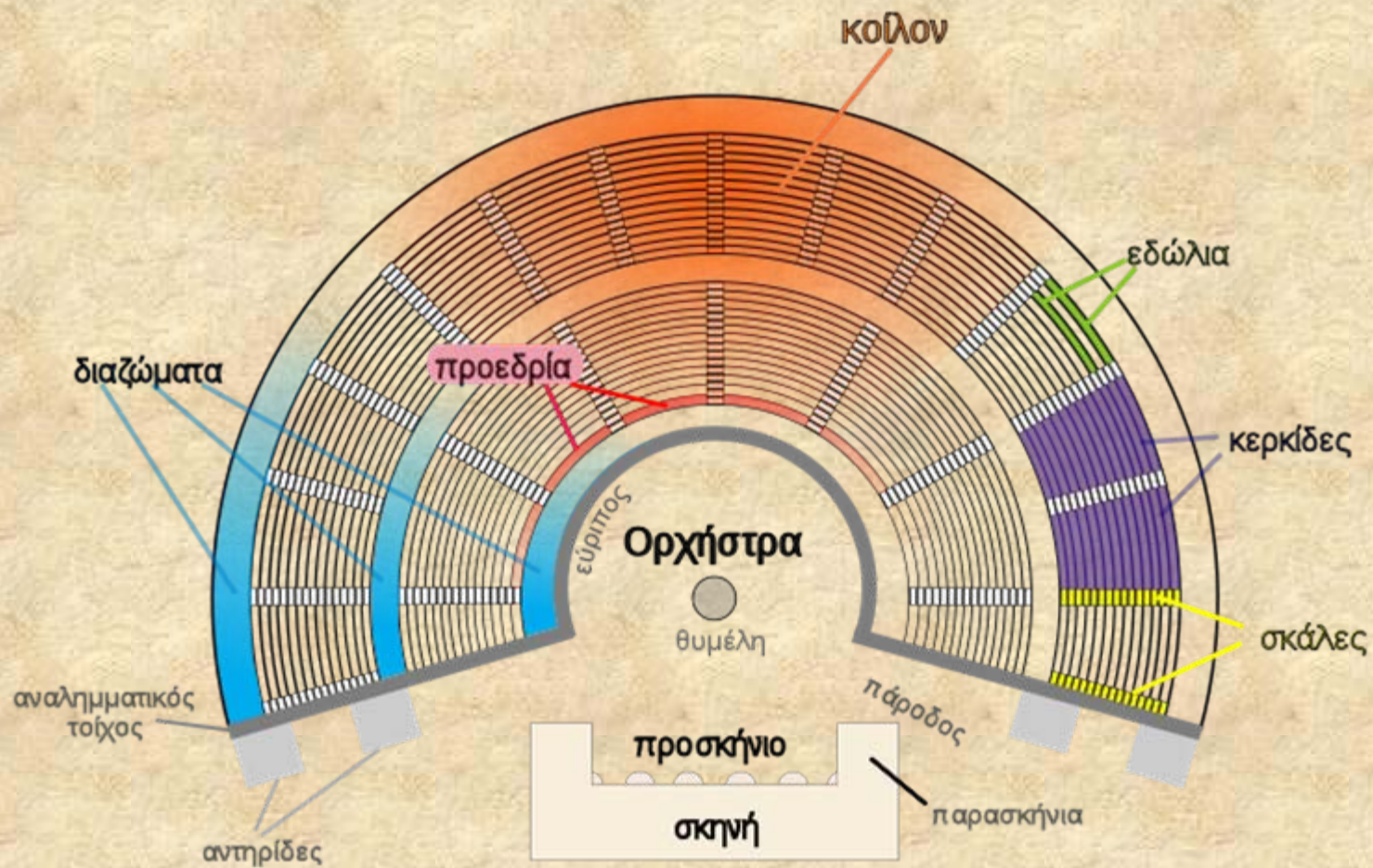
1. Αποτελεί σπουδαίο κομμάτι της ελληνικής ιστορίας ως μνημείο και ένα από τα καλύτερα διατηρημένα αρχαία θέατρα.
2. Οι παραστάσεις που φιλοξενούνταν από το 1960 μέχρι και το 2000 σε αυτό και έκτοτε παρουσιάζονται σε ένα λυόμενο θέατρο που τοποθετείται μέσα στον αρχαιολογικό χώρο κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, θέτουν στοχασμούς και ερωτήματα για την ζωή, το θάνατο, τον έρωτα και άλλα διαχρονικά ζητήματα της ανθρωπότητας. Για παράδειγμα, τον Αύγουστο του 2011 παρουσιάστηκε το πρώτο έργο του Φεντερίκο Γκαρθία Λόρκα, «Τα μάγια της πεταλούδας». Το συγκεκριμένο έργο μας θυμίζει ότι απέναντι στον έρωτα είμαστε όλοι ίσοι, αισθανόμαστε το ίδιο, είτε είμαστε άνθρωποι είτε ζώα, όπως είναι οι πρωταγωνιστές του κωμικού αυτού παραμυθιού του Λόρκα.

ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

Πηγές

Οι πληροφορίες και το φωτογραφικό υλικό αντλήθηκαν από:

- ✓ www.diazoma.gr
- ✓ <http://www.discoverepirus.gr/ancient-dodoni/>
- ✓ http://thesprotia-news.blogspot.com/2011/05/blog-post_1535.html
- ✓ http://odysseus.culture.gr/h/2/gh251.jsp?obj_id=1079
- ✓ <http://www.nt-archive.gr/places.aspx?orgID=88>
- ✓ <http://continuita.blogspot.com/2011/11/blog-post.html>
- ✓ Την εγκυκλοπαίδεια Δομή